

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 120, z dostavljanjem na dom K 150; s pošto celoletno K 200, polletno K 100, četrtletno K 50, mesečno K 170. — Za inozemstvo celoletno K 300. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Srbsko-bolgarska vojna na — Slovanskem.

Malo čudno sicer zveni ta naslov in vendar je opravičen. Nekateri slovenski listi so začeli nastopati proti stališču, ki ga v srbsko-bolgarski vojni zavzema »Dan«. Nastopili so ti listi ostro, bojevitost in se trudijo dokazati, da je stališče »Dneva« neložljivo in tudi barbarstvo, češ, da odobrava bratomorno vojno.

S »Slovincem« se ni vredno pečati, ali »Zarja« poskuša biti stvarna in označuje pisanje »Dneva« kot s slovanskega stališča neložljivo in zgrešeno, češ, da so Bolgari ravno tako Slovani kot Srbi in da so Srbi ravno toliko zakrivali vojno kot Bolgari, ker je s slovanskega stališča popolnoma vseeno, ako je ono ozemlje okoli Veleša, Prilepa, Bitolja, Ohrida itd. pobarvano na zemljevidu s srbsko ali bolgarsko barvo. Ob enem se »Zarja« naravnost, zgraža zaradi tolike prelite krvi.

Glede prelite krvi se z »Zarjo« strinjamo. Kulturni človek sploh, najmanj pa Jugoslovani, se ne more veseliti onemu klanju v masah, ki se vrši po macedonskih planjavah in gorovju. Socijalni demokrati obžalujejo to klanje s človeškega stališča, mi ga pa obžalujemo še bolj, ker ga obžalujemo s človeškega in narodnega stališča in nihče ne bi bil bolj vesel kot ravno jugoslovanski nacionalci, ako bi se spor mogel rešiti mirnim potom.

Do tukaj smo torej z »Zarjo« — in s socijalnimi demokrati sploh popolnoma edini, ali glede slovanskega stališča se absolutno ne moremo strinjati z organom naših socijalnih demokratov, ker vemo, da se ne gre samo za to, ali bo par tisoč kvadratnih kilometrov macedonskega ozemlja pobarvano na zemljevidu s srbsko ali bolgarsko barvo.

Ako smo Jugoslovani ena etnografska celota — in to je kolikor toliko že vsakemu jasno — ako smo mi en narod s štirimi imeni in s tremi književnimi jeziki, potem moramo imeti tudi kake skupne cilje, za katere se moramo skupno vojskovati. En del tega skupnega naroda (Bolgari) pa noče ničesar slišati o kakih skupnih ciljih, skupnih bojih in skupnih interesih, temveč se je postavil na separatistično, egoistično stališče in hoče imeti vse sam in da to doseže, se združi s sovražniki Jugoslovanstva. Ali moremo ostati mi pri tem hladni in se omejiti samo na ob-sodbo bratomorne vojne? Ne, ker pred očmi imamo interese celokupnega Jugoslovanstva in mi obsojamo onega, ki te interese oškoduje!

Naj »Zarja« dovoli primeru. Delavstvo kakega velikega podjetja, ki ima gotovo skupne interese, stopi v

štrajk, v svrhu zboljšanja svojega materialnega položaja in podjetnik najde stavkokaze. Med stavkujočimi delavci in stavkokazi nastane boj, morda tudi pretepi, vsekakor pa veliko sovraštvo. Eni so delavci in drugi tudi, eni reveži, proletarci in drugi tudi, samo da se eni zavedajo svoje skupnosti in se bojujejo za skupni cilj, drugi so pa manj zavedni, nočejo o skupnih ciljih in o bojih za te cilje ničesar slišati, temveč so zadovoljni, da imajo svoj vsakdanji kruh, svoj skromni zaslužek.

Naj nam »Zarja« odgovori: Ali bi se ona omejevala samo na obsodbo nesloge med delavstvom? Ne, ona bi gotovo udarila z loparjem po stavkokazih, imenovala bi jih izdajalce delavskih koristi in psovala kar bi se dalo.

Mi se temu ne bi čisto nič čudili. Razumeli bi to in tako stališče »Zarje«, ker ona je glasilo organiziranega delavstva in kot taka ne bi mogla gledati mirno in hladno oškodovanja delavskih interesov.

Ravnokotako pa niti jugoslovanski nacionalisti ne moremo mirno in hladno gledati oškodovanja jugoslovanskih narodnih interesov po Bolgari, ki mislijo, da bodo njihovi interesi bolje varovani v zvezi s sovražniki Jugoslovanstva kot v zvezi z ostalimi jugoslovanskimi brati. Bolgari nečelo biti ravnopravni član jugoslovanske družine, temveč gospodar na slovanskem jugu, ali se pa — združijo s sovražniki Jugoslovanstva. Jugoslovanski nacionalisti so pa nasprotniki hegemonije enega, mi hočemo medsebojno ravnopravnost in pri tem stanju stvari je — žalibog — moralo priti do konflikta.

»Zarja« lahko obsoja nacionalizem kot tak, ker je pač organ na mednarodni podlagi organiziranega delavstva, ali naravnost smešno je, ako nam odreja pravilno sodbo o srbsko-bolgarskem konfliktu in nam očita nedoslednost za to, ker smo v tem konfliktu stali na strani Srbije in proti Bolgarski. Naj se »Zarja« za moment postavi na jugoslovansko nacionalistično stališče in priznati bo morala, da imamo mi s tega stališča prav!

Pri tem pa seveda še vedno ne identificiramo bolgarskega ljudstva s tujcem na bolgarskem prestolu, z njegovimi državniki in generali.

Bolgarsko izdajstvo Slovanstva.

Ker so se nam zadnjic od neke strani stavili v presojanju srbsko-bolgarskega spora za vzgled ruski listi češ, da so strogo objektivni, nočemo danes v naslednjem poročati, kaj piše eden največjih ruskih listov

o Bolgarih — »Ruskoje Slovo«. List izvaja:

Sedaj so prišli na dan takšni čini bolgarskih šovinistov in tako predrzni plani, da se ne moreš dovolj načuditi. Pokazalo se je, da tiči za krasnimi frazami o osvoboditvi macedonskih Bolgarov in o združitvi bolgarskega naroda v eno politično celoto, čisto drugi namen.

Listi so poročali, da nekateri albanski krogi proglašujejo za kandidata albanskega prestola Cirila, družega sina kralja Ferdinanda.

Še važnejše je pa tajno pogajanje, ki ga je imela Bolgarija z Avstrijo v svrhu pristopa k Jadranskemu morju. Pri ureditvi alban. vprašanja je nameravala Bolgarija zahtevati, da bi se postavila železnica od Ohride k nekateremu jadranskemu pristanu, ki bi bil bolgarski. (Ohrida je mesto v Macedoniji, ki ga zahteva Srbija, pa ji ga Bolgarija ne mara pripoznati. Zakaj — je sedaj jasno, kakor je tudi jasno sedaj, zakaj ni Bolgarija podpirala srbskih zahtev po jadranskem pristanišču.)

List izvaja dalje: Če je za Srbijo, popolnoma odrezano od morja, izhod na Adrijo, — četudi trgovski izhod — vprašanje življenja in smrti, pomenja zgornja zahteva Bolgarije — ki vlada sedaj pristave od dveh morjih: na Črnem in Egejskem — nepotrební luksuz.

Toda Bolgarom se je šlo predvsem za to, da bi — prisvoječ si zapadno Macedonijo in glavne njene dele za Vardarjem — imeli skupno mejo z Albanijo. Velika Bolgarija skupno z vazalsko Albanijo, na čije prestolu bi sedel bolgarski princ, razprostrala bi se na ta način od Črnega morja do Adrije in od Egejskega notri do Donave.

Ti velikanski plani Bolgarije bi se pa ne dali seveda izvesti brez pomoči Avstrije. Tu je vzrok, zakaj

Pesem smrti

po bratomornem boju.

Meči zasekali
krvave so rane,
potoki pretakali
so macedonske poljane,
vse polne krvi
Tako se zgodi,
kadar na brata brat plane,
bitka mini,
a sovraštvo ostane —
Brez miru
ste divjali
čez kraje steptane,
kot žrtve ste pali
za tuje nakane
Kdo sedaj
objokuje
naj brate prodane,
kdo pokopuje
naj nepokopane,
kdo naj masčuje
smrti izdane ...

Didel-doj...
To je boj
kot požar uničujoč
iz sovraštva ven plane
in divja skozi noč —
plen drugim ostane.
Didel-de...
čez gore,
čez visoke Balkane
se glase
grožnje: smrt na Slovane.
Boli in boli —
Bratje, krvi je dovolj
naj solza vam zadnja
na grobove zdaj kane,
in zora spomladna
nad Balkanom naj vstane!
Naj pesem smrti
med vami preneha
grobovi odprti
uče vas uspeha. —

Za birmo dobite pri H. SUTTNER

Lastna protokolirana
tovarna ur
:: v Švici ::

Mestni trg št. 25
in sv. Petra cesta 8
najcenejše in najboljše
: ure, verižice itd. :

Lastna protokolirana
tovarna ur
:: v Švici ::

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

»Hvala Bogu! Potem je vse dobro.«

»A vseeno je potrebno, da povem tem Nemcem resnico in rešim s tem vas in vse druge.«

Župan je žalostno zmajal z glavno:

»Upam, milostna, da jim ne namerjate povedati skrivališča kapitanovega?«

»Ne, nikoli!... Prej bi umrla ti-sočkrat!...«

Ijijel jo je za roko:

»Vdajno se v usodo... kakor sem rekel pravkar tem svojim ubogim sovaščanom... Ječe se ne bojim... smrti tudi ne; živel sem dovolj... moj sin me več ne potrebuje... in če bi moral gledati to, kar vidim zdaj, grem rajši s tega sveta.«

Klari so se udrlje solze...

»Toda potem umrete zaradi mene... Sramu moram zardeti spričo vašega junaštva.«

»Ne, ne... Vi sve še mladi... Otroka imate in lahko vzgojite v njegovem srečnem sovraštvo do njih, ki so nas ponižali, in željo po osveti. Prepustite me moji usodi... Do skrajnosti si vendar ne bodo upali iti... ne bodo si upali. Vi hitite s svojim sinom v Švico; to je dežela

svobode... tam počakajte konca našega gorja!...«

»Tudi nam bodo požgali dom, kakor vsem drugim...«

»Za vas je to samo neznatno zmanjšanje vašega premoženja, dočim je za te reveže popolno uničenje: glad, revščina, beraška palica.«

In zato vas prosim samo nečesa: kadar se vrnete, ne pozabite siromakov v Bisjeri!...«

»Ah, gospod župan, prisežem vam...« Preklinjala se je in ponovila glasno, da so jo slišali vsi naokoli:

»Prisežem vam, da jim povrnem vse kar jim bo danes uničenega...«

»Hvala vam v njihovem imenu, gospa markiza. Naj vam bo blagoslov nas vseh skupaj v srečo do smrti. In zdaj idite s potolaženim srem. Pregnajte ste nam obup; le pogledite: zdaj plakajo samo še od hvaležnosti...« In dodal je čisto tiho: »Ne pozabite onega oficirja.«

»Ah,« je zamrmala markiza sama pri sebi, »saj si že očitam, da mislim samo nanj!...«

Ihte se je sklonila in poljubila preprostemu junaku roko, preden ji je mogel ubraniti. Nato se je vrnila v grad, kjer je čakal mali Zak njene varstva... kjer je edina hladnokrvnost stare markize še zadrževala strašno paniko...

General fon Hercog pa je pokazal svojim oficirjem to elegantno mlado damo, ki je hitela med skupinami vojakov, ne da bi se-le ozrla nanje:

»Kdo je ta prelestna žena?«

»Mlada markiza de Rošegi.«

Nasmehnil se je zaničljivo:

»Saj sem računal na to, da pride beračiti tudi ona, naj izda storitelje, da ji ne požgo gradu: morda se ji je posrečilo. Toda žal,« je zagodrnjal, gledaje na uro, »mož ima samo še dobro uro časa.«

Kočijaž Anton je stal že med vrati malega salona, ves obložen s prtijago:

»Gospa markiza, pravkar je dospel na dvorišče batalion vojakov!«

»Ne dajmo jim čakati predolgo; ali je kočija pripravljena?«

»Da, mama,« je velela markiza Klara, ki je vstopila, držeča sinka Zaka za roko.

»Pojdimo torej, hčerka moja.«

In ko so stopili na dvorišče — na častno dvorišče, kjer je stala zdaj molčeča stena nemških vojakov, je rekla tašča malemu Zaku:

»Poslovi se od Rošegija, sinko moj, in oglej se enkrat ta grad, ki je imel biti tvoj. Ne pozabi nikoli, da so ti ga razrušili Prusi.«

»Razrušili ga,« je zamrmala Klara, blede kakor zid, »ker je junaški francoski oficir osvetil žalitev, prizadeval tvoj mater.«

Otrok je stresel pest proti divjakom v pikelhavbah:

»Vse svoje življenje vas bom sovražil!«

Sedli so bili v kočijo; Anton je

počil z bičem, kolesa so se premaknila.

»Pozor!« je ukazal pruski oficir. »Prezentirajte puške!«

Tako je rodbina Rošegijska zapustila grad, ki je imel postati par trenutkov nato plen nemške grabežljivosti in ognja.

Ko je pridrdrala kočija na veliko cesto, je vprašal kočijaž:

»Kam smem obrniti?«

»Na Šansnejsko cesto,« je odgovorila mlada markiza brez premišljanja.

»Zakaj tja?« je vprašala stara markiza.

»Zato, mama, ker imamo tam blizu še dolžnost, ki ne sme ostati neizpolnjena.«

Ranjenec v Jerini bajti je bil pravkar vstal — brez prevelikega truda — da mu je mogla starka popraviti posteljo. Moči so se mu bile zopet vrnilo po strašni utrujenosti, ki je sledila sinočnjemu boju.

Jera je klepetala:

»Da, da, gospod kapitan, obvezo sem vam popravila... trdnjše je zdaj nego kdaj poprej... Jaz razumem te reči; ozdravila sem že marsikoga ki mu je bilo huje nego vam. In če bi vedeli, kaj sem dala na rano!...«

»Kaj pa ste dali, dobra žena?«

»Čebuljice divjih lilij, ki se namakajo v olju že od jeseni... Preden mine osemindeset ur, boste videli, kaj je to.«

»Resnica je, da ne čutim več nobene bolečine.«

»Mislim, da ne... To uspava bolečino, preden jo odpravi popolnoma. Vidite gospod kapitan, bil je nekoč drvar...«

Preklinilo ju je naglo in glasno trkanje na vrata.

»Oh!« je vzkliknila starka vznemirjena, »kdo pa je tu?«

»Jaz sem... Anton...«

Jera mu je odprla; vstopil je z zveženim pod pazduho.

»Vstali ste že, gospod kapitan! To se pravi močna natura...«

»Da, res mi je to boljše. Toda povejte naglo... kdo vas pošilja? Gospa markiza de Rošegi?«

»Da, gospod kapitan...«

»Ah, toliko skrb! Kako naj se ji zahvalim!...«

»Tu ne gre za zahvale, gospod kapitan, marveč za naglo ravnanje!« To reki, je Anton razvezal svojo culico.

Prinesel sem vam svojo obleko... Oprostite, gospod kapitan, da vam go ponudim; neizogibno je, da se oblečete vanjo, ako se hočete rešiti...«

»Česa naj se rešim...«

»Naši dami bežita... in za vas je najboljša, da pobegneta z njima vred... V Bisjeri se je našla namreč kanalka, gospod kapitan. Sreča za čast našega kraja, da je tisti človek sam bebec, ki ni pri pravi pameti... Izdal je Nemcem luknjo, kamor so vrgli onega drugega.«

Naj boj bratomorni
bo zdaj dokončan!
Hej, bratje uporni,
kje vaš je Balkan?
Sovraštvo balkansko
sedaj pozabite —
trnjava slovansko
zdaj skupno branite...
Kjer meje so tvoje
na vzhod na zapad,
tam čaka na boje
podjarmljeni brat.

je začel sofijski kabinet v zadnjem
času bližati se dunajskemu.

Velika Bolgarija bi brez dvoma
napravila Avstriji veliko uslugo.
Srbija bi bila odrezana od Egejskega
morja in izhod na Jadransko morje
bi bil za večne čase preprečen z
avstrijsko armado in Albanijo, po-
služno na vse mige sofijskih sorodni-
kov in dunajskih protektorov.

Srbija in Rumunija bi se po tem
planu morale naenkrat najiti v že-
lezni stiskalnici med Avstrijo in
Bolgarijo. Habsburška monarhija bi
bila za vedno osvobodjena skrbi za
svojo južno mejo in Mažari bi lahko
mirno nadaljevali v nasilnostih
proti Rumunom in proti Srbom na
Hrvaškem.

Daljni cilj se je na blekotal v
dalljavi: RAZDELITEV SRBIJE
MED AVSTRIJO IN BOLGARIJO,
pri čemur bi Bolgarija dobila večji
del Stare Srbije, ki po trditvah bol-
garskih nacionalcev — nima za pre-
bivalce Srbe, temveč Bolgare...

To so oni očitki, ki jih meče
ruski list, objektivni — kakor se
nam od naših zavistnežev zatrjuje
— v obraz Bolgarom. Bolgari niso
ovrgli teh trditvev in vse njihovo
ravnanje potrjuje vse to.

Sedaj naj sodijo vsi, ki so se
obregovali ob nas radi našega na-
čelnega stališča, ki ga zavzemamo
v srbsko-bolgarski vojni — ali ima-
mo prav ali ne, ko si upamo dvomiti
o slovanski solidarnosti Bolgarov in
ko pravimo, da je vseh Srbov v
tem boju vseh Jugoslovancev.

Ruski list je obtožil Bolgarov
izdajstva na Jugoslovanih, izdajstva
na Slovanstvu sploh. In mi naj sim-
patiziramo z njimi? Simpatije prepu-
ščamo češkim narodno-socialcem
Nemcem, in čifutom!

Jugoslovanskemu dijaštvu.

Jugoslovansko vprašanje je to
leto živo zainteresiralo člane podpi-
sanih društev in klubov ter vzbudilo
neprestano izmenjavanje mnenj med
posamezniki, kar je pospeševala
skupna čitalnica, skupno stanovanje
in posejanje predavanj. V medseboj-
nem občevanju smo spoznali, da je
v nas ista rasna duša in postali ne-
razdružljivi drugi. Interesirali smo se
za razmere posrednih plemen in preži-
veli tako skupno vse krize in peri-
petije vseh njih vitalnih vprašanj in
to je zapustilo v naših dušah vsled
stalnega in ljakega čuta skupnosti v
vprašanih vsake konkretne težnje in
akcije posameznih plemen. V pro-
učevanju plemenskih teženj smo prišli
do spoznanja o istovetnosti široko in
brez predsodkov zasnovanih idealov.
Razmotrivali smo naše stanje in raz-
merje do drugih narodov — v naši
borbi za obstanek in kulturno afir-
macijo — in prišli do uverjenja o po-
trebi skup. akcije v vsakem konkret.
slučaju; vzbudila se je v nas silna
vera v nacionalno moč, če bo umer-
jena v enem samem pravcu, necep-
ljena z malenkostnimi separatistič-
nimi težnjami in borbami.

JOŽE JELENEC.

Hudič

(Poskus karakterizacije slovenskega
hudiča.)
(Dalje.)

Hudič je gospodar teme in no-
či, belega dne se boji, sonce pa mu
vzame vso moč. To vam kaže sle-
deča pravljica: Dva kmeta na sor-
škem polju sta imela skupen gozd.
Živela sta v lepi slogi in zvestem
prijateljstvu. Kar se spreta radi me-
je in drage pravde. Nihče ni hotel
odnehati, premoženje se jima je
manjšalo bolj in bolj, v kratkem ji-
ma je imel zapeti boben. Ko je v tem
položaju premišljal eden izmed kme-
tov, kako je vse to prišlo, in spoz-
nal, da je vsemu oni malovredni
gozd kriv, tedaj se je pridružil in za-
klical: »Da bi hudič vendar odnesel
ta gozd vrh Storžca!« — Komaj je
padla noč, je prišel hudič in začel
vleči cel gozd proti Storžcu. Gozd je
bil težak in hudič se je pošteno potil
in trdil. Vendar šlo je in počasi je
gozd že visoko zavlekel. Tu pa se je
zgodilo nekaj, radi česar vam ta do-

Rezultat vsega je potreba dela,
organiziranega in sistematičnega
dela, da naša zavest, naši ideali in
naše čutenje pronikne v vse narodne
sloje jugoslovanskih plemen in ob-
erem spoznanje, da je za nas aka-
demike na Dunaju, v Pragi, Gradcu,
Zagrebu itd. najbližja in najuspeš-
nejša konkretna forma: jugoslov-
ansko društvo, katerega program bi
prožil isto kakor dosedanj separatni
na vseh poljih akademskega življen-
ja — in preko tega — veliko več od
vsakega posameznega in vseh sku-
paj v pravcu zjedinitve.

V času, ko se pospešuje narodno
življenje v odločitvi svoje smeri mi-
slimo, da je naša dolžnost, da pred-
ložimo svoje izkušnje in uverjenja,
ter da se naprti sedanji položaj in
narodova bodočnost kategorično
vsemu mladinskemu gibanju, da se
čim preje in odločno izrazi o našem
vprašanju, ki je odločilne važnosti
za naš obstanek — ker odloči se mo-
goče že v kratkem času.

Na Dunaju, 1. julija 1913.

Za hrv. akad. dr. »Zvonimir«:

J. Radovanović, podpredsednik.

Za društvo srb. akad. iz Bosne-Herc.

»Rad«:

M. Čudimir.

Za »Zoro« srb. akad. dr.:

Jovan Mijušković, predsednik.

Za skupino Slovencev:

Avgust Jenko.

Slovenska zemlja.

Iz Šmarje.

Poroča se nam, da je bilo v ne-
deljo razglašeno od okr. glavarstva,
da bomo imeli v Šmarji že tretjič
volitve v obč. zastop in sicer dne
24. julija t. l. Sedanjí obč. odbor je
povsod tako dobro znan, da ni treba
o njem več mnogo pisati. Saj človek
ne ve, kdo je pravzaprav župan.
Zagotovo so v neki zaprašeni uti na
Velikem Vrhu imeli sejo cenilni mož-
je za osebo dohodnino. Mati župa-
nja pa menda ni vedela, za kaj gre
in je rekla: »Le pazite, da ne boste
našega kam noter potlačili.« (Župana
namreč ni bilo doma. Kmalu pa je
prišel neki sosed, ki je tudi občinski
odbornik (bog nas varuj, kdo je dan-
es vse občinski odbornik) in ta
mož je zahteval, da ima pri komisiji
tudi svojo besedo, ker je občinski
odbornik. Kakor se vidi šmarski
obč. odborniki zelo visoko o sebi mi-
slijo. Komisar je le s težavo moža
potolažil in ga seveda odslovil. O
drugih nastopih šmarskih odborni-
kov se je že pisalo. Prišlo je že ta-
ko daleč, da se je Šmarcem po svetu
očitalo: »vi ste od tam, kjer imate
županstvo.« — Proti zadnjim volit-
vam, ki so se vršile zopet v zname-
nju sleparij — se je vložila pritožba.
Zdaj se bo zopet volilo. Radovedni
smo, ali bo žerjavica klerikalna ali
liberalna. Oni ljudje ki imajo tudi v
tem času 24 ur časa na dan — že
agitirajo. Po fari hodita organist in
neki šolar kakor dva prosjaka od
hiše do hiše, ljudje se njima pa sme-
jejo. Na dan volitve bodeta seveda
zopet v komisiji, dekan in Punčah,
ki je že tri leta iz Šmarje, pa hodi
še zmiraj nazaj v Šmarjo, tako, da
pravijo ljudje, da bo treba za naše
dati. Za pogostitev gotovih oseb so
seveda v farovski preškrbljeni, zato,
da se bo vse po farovski volji zgo-
dilo. In tako se bodo zopet izvolili
ljudje, ki so pred sodnijo odšli kaz-
ni, ker so se izgovarjali z lažmi in s
tem, da so omejeni. Pa saj mislijo,
za Šmarce je vse dobro. Šmarski

možje pa nimajo toliko časti, da bi
se postavili na svoje noge.

Iz Pijave Gorice.

Povest o tem, kako je pijavska
občina počastila višjega pastirja.
Kakor je »Dan« poročal, je prišel 6.
t. m. ljubljanski škof na Izansko,
Pravijo, da so Izanci imeli priprav-
ljenih več pritožb glede župnika
Koechlerja — toda župnik je dobro
pazil, da ni kdo Prevzišenega motil
s takimi stvarmi. Bil je grozno uslu-
žen in prijazen, kot najbolj nedolžno
jagnje. Pri tej priliki pa je tudi žu-
pan Jamnik hotel škofa opozoriti na-
se. Izmisli si je za to poseben načrt:
Dal je postaviti na lgu blizu cerkve
dva mlaja z napisom: Občina Pijava
Gorica — Prevzišenemu pastirju..
Ali je škof ta napis zapazil ali ne,
se ne ve — toda o joj, kaj se je raz-
vedelo — še tiste dni po fari? Župan
Jamnik je dal mlaje posekati v tu-
jem gozdu, v Migličevi hosti. Gospo-
dar Miglič je v Ameriki — Jamnik
pa je oskrbnik njegovega posestva.
In glejte, mlaje v gozdu je dal se-
kati župan o polnoči pri luči; sekala
sta jih njegova sinova in te mlaje
je poslal na lgu, da tam pozdravijo
škofa. To se seveda zdaj za župana
nekoliko nerodno in pravijo, da si
niti prav po mlaje ne upa — tako da
bodo ostali na lgu, ali pa jih bo od-
nesel kdo drugi. Ako bi Pijava Go-
rica hotela počastiti škofa z mlaji,
bi jih že sama dala — saj ni tako
revna na borštih — da se pa rabijo
mlaji, ki se morajo sekati o polnoči
pri luči v tujem gozdu — to pa ni
posebno lepo za župana. Pravijo, da
Migličevi sorodniki s tem niso za-
dovoljni, pa kdo drugi tudi ne.

Iz Mozirja.

Kakor je »Dan« že poročal, so
pri nas naprednjaki zmagali z veliko
večino pri občinskih volitvah kljub
temu, da sta kaplan in nekdanji li-
beralni nadučitelj Praprotnik agitirala
za klerikalce. Kaplan si je svojo jezo
ohladi v »Straži«, kjer vsacega za-
lirbno oblaja, kdor s tem brezpo-
nemnim človekom ne občuje. Ce-
prav špijonira v naprednih družbah,
bodem odšel njega in njegove ne-
srčne napade popolnoma ignorira-
li, dokler ne nakopiči preveč klo-
basarij. Tržanom predbaciva nem-
skutarenje, dočim kaplan in Prapro-
tnik tako rada nemško govorita po-
sebeno z Ogriscem, ki je Praprotni-
ku vilo čedno brezplačno uredil. Ker
je nadučitelj strastno agitiral za kle-
rikalce, bomo za naprej natančno
zasledovali njegovo delovanje v šoli
in zunaj. Slabšega učitelja menda
sploh ni v okraju, kakor je on, ki
v prvem razredu učencev v enem
letu niti malih črk ne nauči, kajti
spanje je sladko — tudi v šoli. Za
svojo lenobo pa bi še rad dobil zlati
križec. Tudi njegove zasluge za sad-
jerejo bomo postavili v pravo luč.
Koliko sadnih dreves pa je dobil
župan okoliške občine zastop, da mu
je preskrbel častno občanstvo?? —
O Praprotniku imamo veliko zalogo
zanimivega gradiva, ki ga objavimo,
če ne bosta s kaplanom dala miru.
Na svidenje!

Dnevni pregled.

Kaj včasih zagreši navdušenost
ali pa nevednost. Pred par dnevi smo
čitali v »Slovencu«, da so Srbi nap-
adli Pirot in da so pretrgali vse zveze
med Pirotom in Caribrodrom. Temu
poročilu se je moral pač vsak po-
smetati. — Pirot je namreč srbska
trdnjava in Srbi vendar ne bodo šli
napadat lastnih trdnjav. — Drug slu-
čaj se je zgodil zopet v »Slovencu«
pri poročilu iz Velehrada. Tam se je

namreč letos slavila 1050letnica, kar
sta prišla Ciril in Metod na Moravo
in prinesla slovansko sveto pismo s
seboj (863). Ker je imela ta slavnost
klerikalni značaj, se širše slovan-
stvo zanjo ni zanimalo. K slavnosti
pa sta šla dva klerikalna »Dančarja«
z Dunaja. In v svojem poročilu piše
neki I. P., da sta v Ogrskem Gradi-
šču izstopila in sta šla peš na grob
sv. Cirila. To pa je nemogoče, kajti
sv. Ciril je pokopan v Rimu ne pa
na Velehradu. To bi pobožni Dani-
čarji lahko vedeli.

»Slovenec« nam je na naše
vprašanje, kako sodi o Wagnerju, ki
ga je pred par dnevi imenoval za do-
brezga proroka, odgovoril, da ga se-
daj smatra za nestrokovnjaka in ne-
smrtno blamiranega gospoda. —
Mi mislimo, da so z njim vred bla-
mirani tudi »Slovenčevci«, ki so pri-
našali njegova poročila kot božje
oznanilo.

Klerikalna jeza. »Slovenec« si
prizadeva na razne načine, kako bi
se znesel nad Pistojskim okrajnim
učiteljskim društvom. Jezi ga, da je
slavnost 25letnice tega društva tako
sijajno izpadla. Posebno hud trn v
peti mu je zaslužni društveni pred-
sednik, g. nadučitelj Dragotin Čes-
nik. Ker si drugače ne more ohladiti
kaplanske jeze, pa pravi, »da se
slavnostnega zborovanja niso hoteli
udeležiti tisti, ki bi po svojem dostoj-
anstvu dali zborovanju sijaj.« Ali
mislite kakega kaplana, ki daje »si-
jaj« zborovanjem Slovkarijev. Le
obdržite take »sijaje« zase, mi jih ne
potrebujemo. Našemu zborovanju je
pa dal po svojem dostojanstvu sijaj
pistojski župan in pa predsednik
krajnega in član okrajnega šolskega
sveta. In na take može smo ponosni.

Slovkariji v Novem Mestu so
doživeli velik fiasco. S kaplani in
patri vred jih je bilo komaj 30. Z raz-
nimi drugimi privrskci jih je bilo na
banketu pri Stenburju okoli 40. Zbo-
rovali so v rokodelskem domu. Poz-
dravil jih je prof. Jarc. V Novem
mestu se ni zanje nihče zanimal raz-
ven par klerikalcev, in pa trgovec
Juraj Picek je prišel s svojim sva-
kom kostanjeviškim učiteljem po
po ostanke na banket.

Od 16. julija t. l. dalje bodo oskr-
bovali poštno prevajanje na progi
poštni urad Gorica 1 (glavni poštni
urad) — poštni urad Postojna in na-
zaj po dvakrat na dan avtomobili,
katere bo prevzela »Gorica-Postoj-
na«, avtomobilna družba z. o. z. v
Gorici. Avtomobili bodo odhajali iz
Gorice in Postojne ob 6. uri zjutraj
in ob 4. uri popoldne in bodo prihaja-
li v Gorico ob 9. uri 45 minut pred-
poldne in ob 7. uri 45 minut zvečer
in v Postojno ob 9. uri 50 minut pred-
poldne, oziroma ob 7. uri 50 minut
zvečer. Sedanje dvoprežne dnevne
dvakratne vožnje pošte na progi Go-
rica 4 (državni kolodvor) — Postoj-
na in dneva enkratna enovprežna
vozna pošta Vipava—Ajdovščina se
bode opustila s koncem 15. julija t. l.

V Postojni se odprli v nedeljo
13. t. m. v salonu ge. Vičičeve novi
kinematograf »Ideal«. Predstave se
bodo vršile med tednom dvakrat, v
nedeljo dvakrat: popoldne in zvečer.
Podjetnik ni štedil z denarjem, tem-
več je vse tako okusno in udobno
preuredil in opremil, da se ta napra-
va lahko kosa s sličnimi podjetji v
mestih. Preskrbel je najnovejši in
najzanimivejše filme, tako poučne,
kakor tudi zabavne vsebine ter se
nadeja, da bo zamegel tudi v bodoče
ostati na višku s svojimi prireditva-
mi. Podjetje je zelo priporočljivo ter
vredno vsestranske podpore.

Družbi sv. Cirila in Metoda je
poslal g. Ant. Gnuš, nadučitelj v Dolu
pri Hrašniku 17 K, katere je nabrala
gdč. El. Vodušekova v gostilni g. A.

Juvančiča na Zidanem mostu na
praznik sv. Cirila in Metoda pri obe-
du zbranega učiteljstva laškega
okraja povodom uradne konference
po geslu: »Mal položaj dat domu na
altar!« Podružnica C. M. za Medvo-
de in okolico ima v nedeljo 13. t. m.
svojo veselico v gostilni g. Kolenca
Ladiji pri Medvodah. Za domačine
lepa in poučna zabava, za sosede,
Ljubljancane, Ločane in dr. prav lep
izlet, Vabimo! Za prodano čistilo
(kremo) je prejela družba sv. Cirila
in Metoda v Ljubljani od tvrde L.
Keber sedaj v Tacnu pri Ljubljani
150 K. Ta cenjena trdka naznanja,
da radi preselitve in ureditve tovar-
niških prostorov ni mogla vseli na-
ročil takoj izvršiti, vendar sedaj ni
nikakih zaprek več. Ta izborna kre-
ma se je splošno pri vsem narodno
mislečem občinstvu radi res izborne
kakovosti priljubila in isto najtopleje
priporočamo.

Nekaj o risu. Ze več časa se č-
ta, da divja v okolici Voitsberga ris.
ki dela živini na paši in po stajah ve-
liko škode. Stvar je nekoliko sum-
ljiva in človek pride nehoti na mi-
sel, kaj pa če bi bil ta ris — krščan.
Pri tem se spominjamo na neki slučaj
na Notranjskem, kjer je pred leti neki
hlapec iz maščevanja zabodel gospo-
darju dve lepi kobili, ki sta izkrva-
veli. Ravno tako se morebiti klati po
onih krajih kak človek, ki ali iz zlob-
nosti ali pa iz blaznosti kolje živino.
Znano je namreč, da ris ne mesari,
ampak pije kri. Domnevalo se je, da
se je ris mogoče sparl s psom. Ko-
likor je meni znano, se to nikdar ne
zgodí. S psom se pač spari udoma-
čen volk, do parenja pride tudi med
domačo in tujo mačko — ampak med
risom in kako domačo živaljo ne
pride nikoli do združitve. Zato bi
bilo skoraj verjetnejše, da ono škodo
ne dela en sam ris.

Nesreča. Preteklo soboto je
splezal osemletni posestnikov sin
Franc Mejač iz Sent Jakoba pri Pod-
gorici z radovednosti na neki zid, s
katerega je padel in si zlomil levo
nogo.

Krava ga je sunila z rogom v
glavo. Dveletnega kajzarjevega sina
Franca Dorniča iz Pekla pri Borov-
nici je te dni, ko se je igral s svojimi
starejšim bratom na polju, sunila
krava z rogom v glavo in ga težko
poškodovala.

V znamenju gnojnih vil. Pretekli
ponedeljek zjutraj sta se začela prepi-
rati hlapec Miha Narobe in Anton
Skubic pri pokladanju krme v hlevu
svojega gospodarja v Laverci. Med
prepirom je Narobe vdaril svojega
nasprotnika z gnojnimi vilami po če-
lu in ga težko poškodoval.

Nevaren hlapec. Franc Podlipec
je bil v zadnjem času uslužben kot
hlapec pri posestnici Mariji Suhadol-
nik v Borovnici. Pred nekaj dnevi
mu je gospodinja ukazala, naj od-
pelje z vozom iz domače žage nekaj
desk. Podlipec pa je začel groziti
svoji gospodinj, mesto da bi izvršil
njen ukaz. Slednjič je zagnal za svo-
lo gospodinj, ki je zbežala, gnojne
vile. Ker je Podlipec že večkrat gro-
zil Suhadolnikovi, ga je orožništvo
aretiralo in ga izročilo okrajnemu
sodišču na Vrhniki.

Izgubljena zapestnica. Iz Boh.
Bistrice se nam poroča: Na dan dir-
ke na sankalšču je neka dama iz Tr-
sta zgubila zlato zapestnico, vredno
40 K. To zapestnico je tedaj pobral
16letni sin Janeza Sodja vlg. Konjar
iz Bistrice, jo odnesel domu in dal
očetu v roke. Do sedaj se ni moglo
zvedeti, kdo je zapestnico odnesel.
Ker je oče ni upal kakemu domačinu
prodati, se mu je nudila prilika, da
je bil pri njemu neki Hrvat, kateremu
jo je za 4 K prodal. Vlg. Konjar je
dober kmet velik nasprotnik tujcev

zi okno je moral skočiti. To se je
ponavljalo pri vsakem šivu. Med-
tem pa je krojač pridno šival in vti-
kal, prvi napravil hlače in hudiča
premagal.

Že ime samo pove, da je hudič
poosebljena hudobija in hudobije
hudiču najbolj ugajajo. Vmeša se v
vsako hudobijo. Točo napravljajo
čarovnice s hudičevim dovoljenjem.
Sploh so čarovnice hudiču zelo pri
srecu. Dolenjci jih imenujejo »hudiče-
ve ljubice«. Hudiču najljubše in ob-
enem poveljnice vsem drugim so
vse tri žene sv. treh kraljev. Tudi pri
kvartanju ima hudič besedo in karte
se imenujejo celo »hudičeve podo-
bice«. Prav tako se imenuje zganje
»hudičeva voda«. Po Dolenjskem
kroži tudi govorka, da so nemšku-
tarji otroci Luciferja. Koliko je na
tem resnice, sveda ne vem, vsekaj-
kor pa bi bilo potrebno malo podre-
zati v to sršenovo gnezdo, da se iz-
kaže resnica, taka ali taka. »Doma-
čine«, začni debat!

Hudič je vesel vsakega greha in
vsake slabosti, ljubi pa prav po-
sebeno nekatere.

Hudiču zelo prijetni in njegovi
najboljši pomočniki so hudobni jezi-
ki. Najbolj strupeno orožje, ki ga
ima človek, je jezik njegov. Zlasti o
ženskah se trdi, da imajo zelo dolge

in hudobne jezike. Ne bomo se temu
čudili, ako pomislimo, da je to hudi-
čevo delo, kakor vam hočem sedaj
pojasniti.

Dvoje lastnosti ima hudobni je-
zik. Prvič je zelo dolg. Čim daljši,
tem nevarnejši! Mimogrede ome-
nim, da je imela izmed vseh jezikov
ki jih popisuje slovenska literatura,
najdaljši jezik Parkeljnova Špelica
z Brezji. Kakor trdi Mlakar v nekem
Koledarju, je imela ta Špelica tako
dolg jezik, da je lahko naenkrat ob-
liznila vso dolino od Brezji do Zi-
rovnice. Vpraša se sedaj, kako je
mogoče, da so se razvili tako dolgi
jeziki. Pojasnilo vam daje slika s
kranjskega panja. Tam vidimo, ka-
ko hudič z vilicami in kleščami babi
jezik nateguje in podaljšuje.

Druga lastnost hudobnega jezi-
ka je ta, da je zelo oster in nabru-
šen. Tudi to je hudičevo delo. Na-
rodni umetnik nam je tudi to razlo-
žil na sliki. Hudič je zvezal babi ro-
ke, jo pograbil za kito, ji potegnil s
kleščami jezik iz ust in ga brusi na
bruslnem kamnu. Mislim torej, da
bo vsakemu jasno, kako to, da so
jeziki tako nevarni da delajo toliko
razprtij, zdražb, preprirov, jeze, ne-
volje in sovraštva. To je hudičevo
delo! —

(Konec jutri.)

in prístni kleripalec. Iaki so. Vso stvar ima sodnja v rokah.

Umor iz pohotnosti. Strašen zločin se je zgodil dne 9. t. m. ponoči v Moravski Ostravi. V tork popoldne je našel v tukajšnjem hotelu sobo 30letni zavarovalni agent Alfred Nedjela. Hišnici je dejal, da ga ne sme nihče motiti, ker bo spal. Ko ga v sredo še ni bilo iz sobe, je osobje pogledalo skozi ključavnico v sobo. Videli so, da se je Nedjela obesil. Poslali so po policijo. Ko je prišla policija v sobo, je našla 12letno deklico, ki je ležala mrtvo na tleh in izgledalo strašno. Iz različnih okoliščin so spoznali, da je agent deklico zlorabil in že ko je bilo mrtvo, še zadostil svoji pohotnosti. Morilca so odrezali. Hotelsko osobje pravi, da ni prav nič videlo, kdaj da je prišel otrok v sobo. Nesrečno deklico se piše Barte. O tem zločinu se še poroča: Robert Nedjela je bilazen in je bil že dalj časa v blaznici. Iz blaznice so ga odpustili, češ da je zdrav, a je dobival vedno napade besnosti in ves trud, da bi ga zopet internirali, je bil zaman. Dne 10. t. m. so ga zaslili. Dejaj, da je stal pred hotelom, ko je prišla mimom deklica. Deklica je pritrčila in šla z njim v sobo. Kaj da se je godilo dalje, o tem pravi Nedjela, da niesar neve.

Ločitev cerkve od države v Walesu. Poslanska zbornica v Londonu je dne 11. t. m. sprejela v tretjem čitanju zakon za ločitev cerkve od države v Walesu. Poslanska zbornica lordov jo bo skoraj gotovo zopet odklonila. Če odobri poslanska zbornica še v tretji predlog, tedaj bo veljavna, tudi če je ne sprejme zbornica lordov.

Na smrt obsojeni epileptik. Atentator na španskega kralja, Sanchez Allegre, o katerem je »Dan« že poročal, je obsojen na smrt. V utemeljitvi sodbe izreka sodišče, da je bil Sanchez pri izvršitvi atentata pri polni zavesti in da je atentator dobro pripravljen. Sanchez Allegre je epileptik! Atentator ni hotel popisati obsojenosti in se bo pritožil na kasacijsko sodišče.

Ljubljana.

Neraben nadzornik. Z Gorjanskega se nam poroča: O okr. š. nadzorniku Karolu Simonu se je pred kratkim neka oseba okr. glavarstva v K. izjavila, da je v uradu »durchwegs unübhig«, da ne razume najprijetljivejšega akta rešiti, da je neraben, in da je bil prejšnji nadzornik Janežič »ein ausgezeichneter Schulmann und versierter Beamte!« — Mi ne rečemo drugega nego: Gospodar Schittig, če ve. — kakšnega hlapca ima pod seboj!

Kje jemlje dež. šolski svet denar? Klerikalni učitelji molzejo zdaj pri dež. šol. svetu blagajno, da je groza. Zbog nameravajo iti kar trije zopet na kongres »Društva v varstvo otrok« v Solnograd. To pa stane! Ali pri dež. šol. svetu denar kradejo, da ga mečejo za tak šport klerikalnim učiteljem ničlani v žepu? Taki kongresi stanejo denar! (Ime na teh tihcev bomo že zvedeli in pribili v javnosti!)

Kaj pravijo meteorologi? Prognoza se za prihodnje dni glasi: Do 16. julija ne bo nič boljše, potem se zjasni in dobimo nekaj stanovitnih solnčnih dni. Za naše kraje pa se to pravi: Ko bo začelo po planinah snežiti, se bo pri nas zjasnilo, neizogibna pa zna biti tedaj tudi kaka slana. Vode naraščajo povsod. Na polju se dela že škoda.

Voda in regulacija Save. Med Zalogom in Kresnicami je Sava močno škarpno spodnesla. Tam so Savo pred kratkim regulirali.

Klub slovenskih kolesarjev »Ilirija« privedi v nedeljo dne 13. t. m. svoj prvi popoldanski izlet in sicer na Vrhniko. Zbirališče ob polu 2. uri na dvorišču restavracije pri »Novem svetu« na Marije Terezije cesti. Odhod točno ob 2. Člani se vabijo, da se izleta v polnem številu udeležijo. Dobrodošli so tudi gostje! Za slučaj slabega vremena se izlet preloži na prihodnjo nedeljo, t. j. 20. julija.

Očka Oražem, župan v Mostah ima pač veliko masla na svoji glavi. Teden dni je preteklo, kar smo mu očitali, da je dobil od kemične tovarne 106 K. noveletnega darila, in potem za to dobroto izkazal uslugo tovarni, da je na občinske stroške nasul poljsko pot, po kateri odvažajo kemična tovarna svoje blato in pepel. To tako težko obdolžitev bi moral župan kot je Oražem ovreči in pojasniti po klerikalni navadi davkoplačevalcem, da je to sama laž. Ali on tega na storil. Čakali smo teden dni ali zman. Vzel je ta težki očitek na znanje in ostalo mu je maslo na glavi. Danes bi bilo to že prepozno, ker smo ga sami pozvali naj reagira. Jako težek očitek mu stavimo danes vnovič na njegovo vest. Oražem naj bode toliko prijazen in naj nam pove, kam je izginilo tistih 22.000 K. ko jih je kot gerent prihranil v korist

občine moščanske? Znano je, da je v »Slovenec« zapisano črno na belu, da je Oražem prihranil do volitev, ko je bil kot gerent znesek 22.000 K. Ko so meseca junija morali kupiti svet za novo šolo, so dali na račun ves denar, kar so ga posedovali v svoji blagajni, 4000 K. Dolžni so pa ostali še 800 K. 15. avgusta se mora ta dolg plačati, drugače se g. Slapničar vključi na novo šolo v Mostah.

Iz Most. Avgust Mlakar, po domače »Pekov Gustl« oče sedmih nezakonitih otrok. Bil je nekdanji tako hud liberal, da je mislil, da mora kar čez noč pobiti vse klerikalce. Ali Savel se je čez noč spremenil v Pavla. Postal je ponižen klerikalec, Oražmov pristaš. Mislil je, da mu bodo pri klerikalcih leteli kar pečenji golobije v goltanec. To pa ni tako, on je obenem tudi pleskarski mojster in ker je že delo pri Karmelitaricah dokončal, išče sedaj tudi dela pri naprednjakih. Lansko leto mu klerikalci niso dali toliko zaslužiti, da bi si kupil dvi in zakuril v svojem stanovanju. Hodil se je gret v občinsko pisarno, ker so mu klerikalci to iz prijaznosti dovolili. Drugače bi bil celo od klerikalnih dobrot mogel zmrzniti.

Iz Zelene jame. Zadnjič je poročal »Dan« da dobiva strojevodja Smole, podporo od vlade za svoje otroke. Ta je pa lepa! Tako naj dobivajo podporo taki ljudje, kateri v resnici niso potrebni. Nasprotno so pa reveži, kateri še svojih otrok ne morejo preživeti, a isti ne dobijo od nikoder nobene podpore. Ogledimo si bolj natančno tega reveža. Smole je strojevodja, kateri že več let vozi, on zasluži mesečno vsega skupaj od 350—400 K. (reci krog štiri sto kron). Ima svojo hišo, katera mu tudi donša dohodek od strank, on pa dobiva od železnice stanarino, katero lahko dena na stran. Potem ima gostilno, katera mu donša precej dobička. Ali se dobi visok uradnik, kateri bi bil v tako dobrem stanju? Mislimo da ne! In tako bogat berač kakor je strojevodja, posestnik in gostilničar Smole, se ne strahuje, da ne bi odjedal revežem namenjene podpore! Tudi Joža Oražem vleče od vseh krajev podpore.

Zrelostni izpiti na II. drž. gimnaziji so se končali v sredo popoldne. Izmed 24 prijavljenih kandidatov nista dejala samo dva. Eden je semestraino pal, drugi pa ni mogel priti k izpitu vsled bolezni. Vseh 22 kandidatov je napravilo maturo in sicer 3 z odliko 13 soglasno in 6 z večino glasov. G. predsednik dr. Požar je v jedrnatem govoru podal zlate nauke abiturijentom v slovo. Zvečer ob 9. uri so privedli fantje poslovilni večer pri Tratiniku. Polnoštevna udeležba abiturijentov in profesorjev, ki so poučevali v osmi. Je bila dokaz, da je vladala v razredu edinstvo in ljubeznivost. Za nekoliko časa je počastil prireditelj s svojo navzočnostjo g. ravn. dr. Požar. Petje in govori, ki so jih imeli g. Dr. Požar, ravnatelj Stritof, prof. Ilesič in abiturijenta Miglič in Pirc, so napravili nepriljudno zabavo. Gospodje učiteljice so dali maturantom nekatere nauke, abiturijenta pa sta se poslovila v imenu svojih kolegov od svojih ljubljenskih vzgojiteljev. S težkim srcem so se ločili fantje od svojih profesorjev. Nepristano so jim stiskali roke v slovo pozdravljajoč jih z »živeli«, »nazdar in na svidenje«. Izrazili so srčno željo, da bi se čez množico leta zopet vsi srečni in veseli sešli.

K Sokolovi veselci na Ledini pretečno nedeljo. Prejeli smo: Bilo je živahno in veselo in ljudstva toliko, da nisi mogel dobiti, če si prišel malo pozneje, niti prostora, da bi kam sedel. To se je zgodilo znanemu gospodu, ki je vplačal za pet oseb vstopnino, prostora pa ni mogel dobiti. Malo je počakal in si iskal kako prazno mesto, ko prineso Sokoli na prazen prostor dve mizi, zasedejo stole in to ravnatelj paste stati. Kaj si je hotel dotični gospod pomagati, moral je oditi in iskati zabave drugod. Drugič se naj pri sličnih veselcih v večji meri vpoštevajo goste od strani, sicer vse hvale vrednega Sokola, ker ni vse »naul« posečati od strani Slovencev, kar oni prirede. To nam diktira samo narodna dolžnost. Torej več kulturnosti v bodoče!

Utopljenko Jegličeva našli. Včeraj okoli poldne je lovil Tavčarjev ribič Srebrnjak z enim svojim tovarišem ribe, na levem bregu Ljubljane nasproti Prulam. Nekoliko više od onega mesta, kjer se zlija Gradaščica v Ljubljano. Naenkrat zapazi Srebrnjak neko stvar v vodi, in je mislil, da je priplavila voda kak predmet. Njegov tovariš pa je takoj spoznal, da je v vodi truplo in je vzkliknil: to je Jegličeva. Poklicala sta hitro še par ljudi in so potegnili truplo ponesrečene deklice na suho. Truplo ni bilo mnogo izpremenjeno, le voda je že prevzela celo meso.

Bilo je ravno o poldne in v trenutku je bilo okoli Trnovega na stotine ljudstva. Utopljenko so položili na voz in so jo prepeljali v mrtvašnico. Čudno je, da se je truplo našlo šele sedaj, ko so vendar ravno ta kraj čolnarij tolikokrat preiskali. Takoj prvo noč so tu brodili z ladjo celo noč. Pozneje so posamezni čolnari preiskali vsa kota. Razlaga se to tako, da je najbrže ostalo truplo pri kraju zapleteno v kake korenine in da ga je šele narasla deroča voda dvignila in ga nesla naprej. Ko bi bilo prišlo v glavni tok, bi ga bila voda odnesla naprej — tako pa je pri toku Gradaščice truplo ustavil pri kraju. V splošnem se je sodilo, da je utopljenka prišla v Gruberjev kanal in da je tako truplo splavalo naprej. Z nesrečno družino je Ljubljana cel ta čas sočustvovala in se je vsak dan čakalo rešitve iz grozne negotovosti. Pogreb bo danes ob 5. popoldne.

»Glasbena Matica« v Ljubljani javlja svojim članom in vsem slovenskim pevskim društvom, da je priključena dr. Schwabova skladba »Zlata kanglica« za mešan zbor s spremljevanjem klavirja in harmonija ravnokar v tisku. Ta vesela, sveža, ljubezniva skladba se je tako priljubila, da društva po nji povprašujejo in jo že izvajati. Ona društva, ki hočejo to delo, ki se je v Matičnih koncertih v Ljubljani, v koncertu podružnice v Trstu, po Celjskem pevskem društvu v Celju in po izobraževalnem društvu na Jesenicah z najlepšim uspehom izvajala — v svojih nastopih izvajati, jo lahko naroče pri »Gl. Matici«. Izjava se lahko s spremljevanjem klavirja in harmonija ali pa orkestra. Partitura 3 K. Glasovi za zbor se dobivajo, orkestralna partitura in orkestralni glasovi pa se izposojujejo s skladateljevim dovoljenjem pri »Gl. Matici« v Ljubljani. Članom se dopoše ta skladba skupno z muzikalijami, ki so namenjene za društeno leto 1913/14. Člani dobijo poleg te skladbe klavirsko partituro — ene najlepših in najvrednejših skladb slovenske moderne glasbe: Anton Lajovičev »Gozdna samota«, ki je zložena za ženski zbor in orkester in ki se je pred 9. leti in v pretečni koncertni seziji z največjim uspehom izvajala v Matičnih koncertih — ter se ženskim zborom v izvajanje najtopeje priporoča. Kot tretje delo dobe člani malo zbirko moških in mešanih zborov, med njimi prav lepe »Tri večerne pesmi« Adamičeve, izvrstno in efektivno Schwabovo »Se ena«, dramatično balado za moški zbor: Michlov »Atila in ribič« in druge. V tisku so dalje: Koroške slovenske narodne pesmi Svitaršičeve in pripravila se tudi znamenita izdaja narodnih pesmi beških Slovencev. Muzikalije »Gl. Matic« za leto 1912/13.: Album 25 slovenskih pesmi za gosli in »Trije znameniti samospjevi Devovi: Snežulčica, Pastirica, Kanglica, se ravnokar razpošiljajo. Naročajo se lahko kar po dopisnici pri »Glasbeni Matici«. »Glasbena Matica« dalje javlja, da sta najprikljubnejša dva zvezka Bajukovih slovenskih narodnih pesmi, ki sta bila že dvakrat razprodana, zopet izšla v tisku. Slovenska pevška društva in oni, ki so po tej razprodani zbirki povpraševali, ju lahko naročijo pri »Glasbeni Matici« v Ljubljani ali po knjigarnah. Odbor »Glasbene Matic«.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali v Gradcu sledeči gg: F. Planinc 1 K, F. Zabukovec 1 K, L. Hočvar 1 K, Pavlin 1 K, I. Svača 40 v, A. Lešnik 40 v, Bone 20 v, F. Zorič 1 K, Janko Bezjak 1 K. Zivelj darovali!

Za srbske ranjence je prejelo uredništvo »Dneva« 7 kron, ki jih je nabral v gostilni pri »sodčku« v vesele družbi M. S. Hvala lepa. Denar smo odposlali na »Rdeči križ« v Beograd.

Na općarski cesti ne gore ponovi nikake luči. Sicer so tam električne svetilke, pa ne gore. To za delavce in za druge, ki se vračajo ponoči domov ni posebno prijetno z ozirom na to, da je to že precej zunaj mesta, je pa skoraj nevarno.

Dobličkanosen vrt. Šentpeterski mežnar je zelo prebrisana in zvita buča, da mu ga ni kmalu para. Nobeden še tako učen vrtnar si ne zna tako dobro urediti svojega vrta, kakor si ga je on. Vrt katerega tukaj omenjamo, je namreč poprej ne pokopališče pri šentpeterski cerkvi. Na njem raste, vsakovrstna zelenjava in sadje. To zelenjavo prodaja potem njegova žena vsak dan na trgu občinstvu, ter je najdražja prodajalka izmed vseh ljubljanskih brajlevk. Pri njej se ne zgliha niti za en tikec. Žena skopari, da nosi potem denar v hranilnico, mož pa akoravno je zastavonoša pri sv. vojski, rad pije za ta denar. Ženske, katere kupujejo na trgu, morajo imeti pa zelo dobre želodce, da jim gre ta zelenjava v slast, močje za menda o tem nič ne vedo?

Kaj bo dobil dr. Sušteršič od naprednih slovenskih občin. Treba je samo spremeniti eno črko v besedi zaupnica in vanka je rešena. Torej namesto vdanostne zaupnice, krepko politično zaupnico.

Podgane ob Ljubljani. Sedaj ko teče voda zopet skozi mesto, so pritisnile podgane nazaj k bregu, kjer se jih vidi ob belem dnevu polno laziti ob vodi. Umaknile so se bile v kanale in stranišča, po hišah ob Ljubljani, kjer so zvečer kar po 6 skupaj, skakale po dvoriščih, ko so iskale živeža. Zelo koristno bi bilo, to go-lazen na kak način, kolikor mogoče odpraviti, da se preveč ne zaplodi. Mogoče bi se pa potrudil nad nje, nekdanji Ribji Rajko (proti proviziji) s svojo bridko flobert puškico, da bi jih hodil proti večeru streljat? Ali naj bi se jih pa poslalo (kakor je »Slovenec« poročal) v Moste, kjer bi lahko napravil Oražem tovarno za konzerve, kože pa prodajal za krzno za čukarske čepice.

Kinematograf »Ideal«. »Baje izgubljen sin« se imenuje senzacijska drama iz ameriškega življenja, ki se predvaja do ponedeljka v Kino »Idealu«. Dalje se predvaja: 1. Volk med ovčjo čredo. (Komedia.) 2. Semeni v centralni Aziji. (Potopni film.) 3. Skrivnostna šifra. (Veselo igr.) 4. Zavist brata. (Amerikanska drama. Samo zvečer.) 5. Gaumontov teden. 6. Pifke proti razkošju. (Velekomično.) V tork »Neuresničene sanje«. (Kolorirana francoska drama.) Drugo soboto »Bele lilije« in »Ženska brez srca«. Pripravlja se »Otrok Pariza«, 7. dejanj.

Trst.

Nar. Del. Organizacija.

Ustanavljajte podružnice NDO! NDO, je po Primorskem, zlasti pa v Trstu mogočna in impozantna organizacija, ki jo mora vsak upoštevati. In ni nam treba še posebej poudarjati, da taka močna organizacija delavstvu mnogo koristi. Kje bi bil danes n. pr. tržaški sloj, delavec, da ni bilo NDO.? Teptan bi bil, suženj bi bil! Ker pa se godijo slov. delavcem tudi po drugih deželah krivice, bi bilo potrebno, da se tudi Kranjska, Štajerska in Koroška zganajo, da se tudi tam slovensko delavstvo organizira in združuje v strokovne skupine in podružnice, katere naj bi ščitile njihove narodne svjetinje pred vsem pa zastopale njihove delavske koristi. Vsak kraj, kjer biva vsaj 30 delavcev, si lahko osnuje podružnico, strokovno skupino pa, ako so vsi delavci ene stroke in se priklasi najmanj 20 članov. Natančnejša po-jasnila daje osrednji izvrševalni odbor NDO. za Primorsko, Kranjsko, Koroško, Štajersko in Dalmacijo v Trstu, ulica sv. Frančiška št. 2, telefon št. 27—53.

Šentjakobsko delavstvo! Danes, v soboto, ob 8. zvečer se vrši v dvorani »Delavskega konsumnega društva« pri Sv. Jakobu javen društven shod, ki ga sklicuje deželni odbor NDO. v Trstu. Shod je za šentjakobsko delavstvo o velikega pomena.

Podružnica NDO. v Ajdovščini sklicuje za nedeljo, 13. t. m. ob 3. popoldne javen ljudski shod v dvorani gostilne »Bratina« v Ajdovščini. Na shodu poročajo: predsednik osrednjega izvrševalnega odbora NDO. tov. dr. Sosič, strokovni tajnik tov. Mrak in predsednica žen. skupine tov. Dekleyova. — Ajdovsko delavstvo! Razmere v predlinici so nevzdržljive. Temu nečloveškemu izkoriščanju mora biti enkrat za vselej konec! NDO. bo napela vse svoje sile, in če pride tudi do najhujšega. Zato vsi na ta vlepomembni shod!

Deželni odbor NDO. v Trstu sklicuje za jutri, v nedeljo, ob 10. dopoldne javen protestni shod na Velikem trgu pred c. kr. namestništvom. Dnevni red: Kaj je z našim obrtnim šolstvom? Glavni poročevalec: dr. Vekoslav Kisovec.

Zveza jugoslovanskih pekovskih pomočnikov v Trstu naznanja, da je odprl urad posredovalnice dela vsaki dan od 10.—11. dopoldne in od 7.—9. zvečer. Urad se nahaja v ulici sv. Frančiška št. 2, telefon št. 27-53.

Zveza jugoslovanskih lesnih delavcev v Trstu. Od zanaprej se bo vršila odborova seja Zveze vsaki drugi tork ob 7. zvečer v društvenih prostorih, ulica sv. Frančiška št. 2.

Podružnica NDO. v Pulju. Preteklo soboto je priredila naša podružnica lepo uspešno zborovanje, ki se je vršilo v društveni dvorani in na katerem sta poročala strokovni tajnik tov. Mrak iz Trsta in predsednik podružnice tov. dr. Rudolf Pederin. Podružnica se vsestransko lepo razvija, kar je gotovo razveseljivo znamenje.

NDO. na Krasu. Zmagonosnega pohoda NDO. po Krasu socialni de-

mokratije ne morejo več preprečiti, in če se različni regenti, Marice e tutti quanti tudi vsak dan na glavnem trgu v Nabrežini desetkrat na glavo postavijo. Ko smo se poprijeli organiziranja v Sv. Križu, so nam dejali, da bo vsako naše delo na Krasu brezuspešno. Toda ustanovili smo podružnico NDO. pri Sv. Križu, v Vižovljah in v Gabrovici. Preteklo nedeljo smo imeli shod v Gorkanskem, kjer se bo tudi osnovala podružnica. Nabrežina je sedaj že oblegana od podružnic NDO. Ustanovili jo bomo tudi v Nabrežini, ki je veljala do danes za najhujšo socialno demokratično trdnjavo. Da se bo to uresničilo morda že v najkrajšem času, to so pokazali sestanki, ki jih je priredila NDO. v Nabrežini. Kakor razvidno iz teh vrstic, prodira NDO. na Krasu na vsej črti.

Podružnice, skupine in Zveze NDO. naj blagovolijo pošiljati vse dopise, tičboše se NDO. (društvene prireditve, strokovna poročila itd.) na osrednje tajništvo NDO. v Trstu.

Zahtevamo slovensko obrtno šolo v Trstu! Hudo je, če mora narod beračiti za to, kar mu gre po zakonih. Toda pri nas v Avstriji je vse mogoče. Nemcem dajo, kar se jim poljubi; Italijanom istotako. Nas Slovence pa prezirajo na vsej črti. Cela stvar izgleda tako, kakor da bi bila naša vlada prepričana o tem, da se nikoli ne bomo uprli, in če nas še tako zapostavlja in prezira; da smo torej narod, ki rad plačuje davke in pošilja vojake, ki torej za Avstrijo z velikanskim veseljem kri preliwa, a ne stavlja do nje nobenih zahtev, marveč je z vsem zadovoljen. Če nas ne bi smatrala za take tepce, kako bi mogla v tem slučaju dopuščati, da zbiramo kakor berači vinar za vinarjem za našo družbo sv. Cirila in Metoda, pri tem ko moramo vendar plačevati direktne in indirektno šolske davke! Ker plačujemo davke, bi nam morala vlada dati vse potrebne šole. Toda naši davki romajo v tisto blagajno, iz katere se porablja denar za nemške in italijanske šole. Vse vrste šol nam namikajo: ljudske, srednje, visoke, trgovske, strokovne itd. V Trstu n. pr. je okoli 70.000 Slovencev, a nimamo niti ene slovenske obrtne šole. Trst je veliko industrijsko mesto, in narod, ki se hoče v njem gospodarsko razvijati, mora imeti na razpolago obrtno, oziroma strokovno šole. Je pač žalostno, če morajo slovenski vajenci zahajati v italijanske obrtne šole. — Za slovensko obrtno šolstvo v Trstu se je odločno zavzela »Narodna delavska organizacija«. Njeni zastopniki so tozadevno večkrat intervenirali pri namestniku, in vsaka strokovna organizacija, združena v NDO., je sprejela na shodih spomenico, ki je bila predložena namestniku. Spomenica se je glasila takole: »Primorska je po svoji pretežni večini agrarna dežela, sestojča iz večinoma kmečkega prebivalstva. Toda v zadnjem času se ista neverjetno hitro industrializira ter postajajo posebno obmorska mesta, kakor Trst, Tržič, Pulj, Milje, dalje Gorica, Ajdovščina naravnost velevažni industrijski centri ne le za Primorje samo ampak celo za vso Avstrijsko industrijo. — Delavstvo teh industrijskih obratov pa se rekrutira, kar je čisto naravno, iz zaledja teh mest, iz kmetov Primorja in deloma tudi sosednje Kranjske (Notranjske), kakor tudi Koroške. Torej iz najbližjih krajev.

Ti delavci so povečini kmečki in delavski sinovi, ki pa imajo komaj ljudskošolsko izobrazbo in so brez vsakega strokovnega znanja, potrebnega za vsakega kvalificiranega delavca. — Dasi torej večinoma deželani, ki imajo pred vsem pravico do dela, zaslužka in tudi boljših mest, so ti delavci primorani umakniti se tujcem, ki prihajajo iz daljnih dežel zasedati lepša mesta, dočim morajo ti delavci domačini opravljati najzadnja dela, in to edino vsled tega, ker jim manjka potrebne izobrazbe.

Temu zlu pa more odpomoči edino strokovno šolstvo, ki bo dajalo domačemu delavcu priliko, da se strokovno izobrazi in po svojih zmognostih pride do boljšega kruha in boljšega socialnega položaja. — Zato se pa podpisane strokovne organizacije, združene v N. D. O., obračajo tem potom na c. kr. namestništvo v Trstu, da uvažuje sedanjí beдни položaj slovenskega delavstva na Primorju in torej v zboljšanje teh nezdruženih socialnih razmer da prilike delavstvu, da se potrebno izobrazi. — Nešteto takih spomenic je romalo na c. kr. namestništvo. In dasi je poteklo od omenjene dobe, ko so bile spomenice vložene, že čez leto dni, o slov. obrtni šoli v Trstu ni ne duha ne sluha. Zato hočemo na jutrišnjem shodu pred namestništvom odločno izpregovoriti. Kajti dolžnost tiste države, ki je potrosila milijone za Albanec in ki se je s tako odločnostjo zavzela za albansko šolstvo, je, da stori kaj tudi za kulturne

potrebe svojih lastnih državljanov, Slovencev, in da se za šolstvo slovenskih davkoplačevalcev, ki morajo za to državo, če treba, tudi kri prelivali, vsaj z isto toploto zavzame kakor se je zavzela za šole Alban-
cevi, ki tej državi niso še prinesli niti najmanjše koristi.

Društva.

Sokol II. Vsled deževja se mora veselica Sokola II., ki bi se imela vršiti to nedeljo v Hribarjevem gaju, preložiti. Veselica bo v nedeljo, dne 3. avgusta. — Odber.

Kolesarsko društvo »Solkan« v Solkanu priredi dne 13. julija t. l. veliko športno slavnost združeno s cestnimi dirkami na progi Tolmin-Solkan, daljava 40 km. Start na križpoti Tolmin-Volče, gostilna Perše, cilj solkanske pokopališče. Odhod skupne dirke ob 3. uri popoldne. 7 krasnih daril, vloga 3 krone. Odhod dirke društvenih juniorjev en četrt ure pozneje, 6 krasnih daril, vloga 2 kroni. Čas vpisa do danes zvečer v slučaju, da kateremu ni mogoče se danes vpisati se sprejema tudi do jutri dopoldan. Vpisnino sprejema odbornik Josip Macarol, Vodnikova ulica št. 1. Vsi dirkači morajo biti na startu ob polu 11. predp. kjer bo preiskrbljeno za odpeljatev oblek. Po končani dirki razdelitev daril na kar se vrši ples v prostorih g. Alojzija Mozetič. Dirka kakor tudi ples se vrši ob vsakem vremenu.

Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi v nedeljo, dne 13. julija 1913 v dvorani Kamniškega zdravilišča koncert s prijaznim sodelovanjem gospičke Milke Novakove (klavir). Začetek točno ob pol 7. uri zvečer.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Bolgarski poraz na severnem bojišču.

Belgrad, 11. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevni«.) Bolgarska armada, ki je pretekli dni napadala na Zajčar je bila močna 15.000 vojakov prvega poziva, pri Sv. Nikoli je pa vdrla v Srbijo 40.000 mož broječa bolgarska armada. Po porazu, ki so ga te čete pretrpele, so se začele naglo umikati, samo majhni oddelki so se vstavili med Vratarnico in Kraljevim Selom, ali so jih srbske čete kmalu pregnale. Srbski vojniki so v preganjanju bežečih bolgarskih čet našle mnogo pušk.

Bolgarski poraz pri Sv. Nikoli in pri Knjaževcu je bil strahovit. Bolgari so samo tukaj imeli več kot 5000 mrtvih in ranjenih; padel je tudi poveljnik 66. polka in večji del poveljnikov bataljonov in stotnih in armada brez oficirjev se je umikala v polnem neredu in dezorientaciji.

Tako je krvavo končala ta epizoda bolgarskega napada na stari meji. S tem porazom je končno onemogočena bolgarska invazija na ozemlje same Srbije, armada generala Kutinčeva je popolnoma razbita in onesposobljena za vojno akcijo v nameravani smeri.

Ravno tako so bili poraženi Bolgari tudi na vseh ostalih točkah, kjer so vpadli v Srbijo, a na nekaterih mestih, kakor pri Vlasinji, so bili posamezni bolgarski oddelki popolnoma obkoljeni in so morali položiti orožje. Pri Dečanskem Kladencu so Srbi nalašč pustili Bolgare prodirati do Tumbi, vzhodno od Vlasotincev, potem so jih pa nenadoma napadli od vseh strani, popolnoma porazili, tako, da se jih je rešilo prav majhen del v divjem begu.

Belgrad, 11. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevni«.) Na macedonskem bojišču se nadaljuje s preganjanjem bolgarskih čet. Srbska armada je dobila stik z grško armado nad Strumnicco.

EKSARHISTI V SKOPLJU.

Belgrad, 11. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevni«.) Včeraj je bila v Skoplju v bolgarski eksarhistični cerkvi svečana služba božja za kralja in prestolonaslednika in pri tej priliki se je eksarhistična cerkev svečano pomirila s srbsko cerkvijo in se podvrgla srbski avtokefalni (samostojni) cerkvi, pri kateri je prešlo vse eksarhistično duhovništvo s cerkvenošolsko organizacijo in imovino in naprosilo mitropolita, da blagoslovi to dejanje.

Rumunska armada je vdrla na bolg. ozemlje in zavzela Silistrio. — Sovražnosti ustavljene.

V času, ko je srbska armada pregnala Bolgare proti stari bolgarski meji, po odločnih srbskih zmagah, ki so prisilile bolgarsko vladu, da je zaprosila v Petrogradu za mir, v tem času šele si upa rumunska armada vdreti na bolgarsko ozemlje. Dosedaj je cincala, sedaj se je pa skorajžila in dobila apetit za razne aneksije. Prav je bilo, da je dala rumunska armada dosedaj mir, se vsaj ne more reči, da je z njo zaslugu zmagala srbska armada; prav pa ni, da postaja Rumunija čez mejo drzna in hoče sedaj malo poropati in poleg tega imeti še odločno besedo pri delitvi bivšega turškega ozemlja med zaveznike.

Bukarešt, 11. julija. Rumunske čete zasedle Silistrio in vjele 200 do 300 bolgarskih vojakov, ki so se udali brez odpora. Rumunske čete so vdrla že 15 km v bolgarsko ozemlje.

RUMUNSKI POSLANIK ZAPUSTIL SOFIJO.

Sofija, 11. julija. Rumunski poslanik je danes obvestil bolgarsko vladu, da je rumunska vojska prekorčila mejo in da ima on ukaz zapustiti Sofijo. Varstvo Rumunov prevzame Italija.

BOLGARSKI PA OSTANE V BUKAREŠTI.

Bukarešt, 11. julija. Bolgarski poslanik je dobil od svoje vlade ukaz, v Bukareštu ostati še nadalje kljub temu, da je rumunski zapustil Sofijo, in je rumunska armada prekorčila rumunsko mejo.

RUMUNOM NOBENEGA ODPORA.

Sofija, 11. julija. Bolgarska vlada je sklenila, da se bolgarske čete ne upirajo rumunskemu prodiranju. SOVRAŽNOSTI USTAVLJENE.

Belgrad, 11. julija. Vlada srbska, sledeč nujnemu svetu ruske in francoske vlade, dala vrhovnemu poveljstvu ukaz, da se sovražnosti takoj ustavijo. Pričakuje se, da stori grška vlada isto.

BOLGARIJA PROSI PONOVO ZA POMOČ.

Pariz, 11. julija. Listi poročajo, iz Petrograda, da se je bolgarska vlada tekom današnjega dopoldneva še enkrat obrnila v Petrograd za pomoč, da bi Rusija posredovala. Ruska vlada je obvestila bolgarsko, da je že storila vse, kar je bilo v njeni moči in da naj imajo v Sofiji le malo potrpljenja.

TURŠKI ULTIMATUM.

Carigrad, 11. julija. Uradno se poroča, da je Porta poslala Bolgarim ultimatum, da naj takoj odpokliče vse čete pred linijo Enos - Midija. Častniki odšli na Cataldžko linijo.

MIDLJA V PLAMENU.

Carigrad, 11. julija. Mesto Midlja gori na več krajih.

EVROPSKA KONFERENCA ZA BALKANSKA VPRAŠANJA.

Pariz, 11. julija. Med velesilami se vrše posvetovanja o sklicanju evropske konference, ki bi obravnavala vprašanja, ki so spadala pred londonsko in pariško konferenco. Najbrže pride do te konference.

RUSKA VLADA CETINJSKI.

Cetinje, 11. julija. Ruska vlada je danes napravila pri cetinjski korak v svrhu vstavljenja sovražnosti proti Bolgarom. Minister za zunanje zadeve je odgovoril, da da odgovor, ko se dogovori s srbsko in grško vladu.

GRKI ZAVZELI DEMIR HISAR.

Atene, 11. julija. Grki zavzeli po večurnem boju Demir Hisar.

EVROPSKE VELESILE SO SE ZAVAROVALE.

Dunaj, 11. julija. Tu sem so došle danes na vse zgodaj note evropskih velesil, v katerih se posamezne

države enkrat za vselej zavarujejo za slučaj kakšne vojne proti simpatizirajočim Dunajčanom in dunajskim čifutskih in krščansko socialnih listov; kajti že skozi četrta stoletja je tepen narod s katerim simpatizira Dunaj. Simpatije, s katerimi je obkladal Bolgarijo, so bile za Bolgare usodopolne.

Trst, 11. julija. Protestni shod zaradi slovenskega obrtnega šolstva v Trstu ki bi se imel vršiti v nedeljo, 13. t. m. na Velikem trgu pred c. kr. namestništvom je danes c. kr. redarstveno ravnanje z ozirom na javni mir in red prepovedalo. Več o tem prihodnjic.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ali nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Centenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kostič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Učenka se sprejme v konfekciji A. Lukič, Pred Škofijo 19. 623-3

Sprejemem takoj vrtnarskega vajenca. I. Wider, vrtnar, Ljubljana. 621-3

Gospodična spretna v postrežbi, kakor tudi vajenka se takoj sprejme v tukajšnji delikatesni trgovini. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 624-3

Kolo (lahko) dobro ohranjeno se proda. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 626-2

Iščem stanovanje v okolici Ljubljane za mesec avgust z 2 do 3 sobami, ali hišico v najem. Ponudbe sprejema g. Angelo, tovarna Tönies. 628-1

Gospodična se sprejme na stanovanje in hrano. Kje, pove »Prva anončna pisarna«. 627-1

Ljubiteljem dalmatinca!

Vsled ugodnega nakupa točim naravno rudeče in črno dalmatinsko kakor tudi druga vina po nižji ceni. I. Bole, gostilna in prenočišče »TABOR«.

Male Bernhardince

stare dva meseca, se proda v Rožni dolini, gostilna pri A. Čehu.

Srednje velik, prav dober konj

se pod ceno proda na Sv. Petra cesti št. 79.

Simon Praprotnik

Jenkova ulica 7.

priporoča slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ledenikov, vrtnih :: miz, stolov :: in sploh vsa v mi-zarsko obrt spadajoča dela.

Delo solidno, zmerne cene, postrežba točna.

Ceniki se pošiljajo franco in zastonj.

Učenec

boljših starišev se sprejme v trgovino s špecerilo in železnino. Naslov pove »Prva anončna pisarna.«

BLUZE

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago. Solidna trdka:

M. Kristofič - Bučar Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. Neprekosljiva v

otroških oblekah :: in krstni opravi. ::

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Daljnogled, toplomer, in zrakomere vseh vrst. Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Iščem za takojšen nastop v kovanju konj in popravi vozov izurjenega

kovaškega pomočnika,

prva moč. Plača po dogovoru.

Ponudbe na

Valentin Urbančič,

kovaški mojster, Ljubljana, Dolenskijska cesta št. 1.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gosposka ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svil in blaga, trepne tudi za eksport po morju. 229

Mednarodno spedijsko podjetje

R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876.

Telefon št. 60.

Podjetje za prevozno ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet ovojev. — Transport in shranitev mobilija. — Agentura avstrijskega Lloydja.

Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slamnike, ki so preje stali 12—14 K za 6 K spalne obleke 13—16 " " 7 " bele obleke zadnje nov. " " " " 40—50 " " 14 " prašne plašče " " " " 18—20 " " 10 "

Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode in otroke po najnižjih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Del. glavnica: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

K 8,000.000.

Rez. fond nad K 1,000.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spletu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zinisti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se vplačili.

Rezervni fond K 58,461,432.56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257,695.77.

„SLAVIJA“ Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nri-kulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvin pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte